

Analyse, inform and activate

LAKA

Analyseren, informeren, en activeren

Stichting Laka: Documentatie- en onderzoekscentrum kernenergie

De Laka-bibliotheek

Dit is een pdf van één van de publicaties in de bibliotheek van Stichting Laka, het in Amsterdam gevestigde documentatie- en onderzoekscentrum kernenergie.

Laka heeft een bibliotheek met ongeveer 8000 boeken (waarvan een gedeelte dus ook als pdf), duizenden kranten- en tijdschriften-artikelen, honderden tijdschriftentitels, posters, video's en ander beeldmateriaal. Laka digitaliseert (oude) tijdschriften en boeken uit de internationale antikernenergie-beweging.

De [catalogus](#) van de Laka-bibliotheek staat op onze site. De collectie bevat een grote verzameling gedigitaliseerde [tijdschriften](#) uit de Nederlandse antikernenergie-beweging en een verzameling [video's](#).

Laka speelt met oa. haar informatie-voorziening een belangrijke rol in de Nederlandse anti-kernenergiebeweging.

The Laka-library

This is a PDF from one of the publications from the library of the Laka Foundation; the Amsterdam-based documentation and research centre on nuclear energy.

The Laka library consists of about 8,000 books (of which a part is available as PDF), thousands of newspaper clippings, hundreds of magazines, posters, video's and other material. Laka digitizes books and magazines from the international movement against nuclear power.

The [catalogue](#) of the Laka-library can be found at our website. The collection also contains a large number of digitized [magazines](#) from the Dutch anti-nuclear power movement and a [video-section](#).

Laka plays with, amongst others things, its information services, an important role in the Dutch anti-nuclear movement.

Appreciate our work? Feel free to make a small [donation](#). Thank you.

www.laka.org | info@laka.org | Ketelhuisplein 43, 1054 RD Amsterdam | 020-6168294

Wij Juliana, bij de gratie Gods,
Koningin der Nederlanden,
Prinses van Oranje-Nassau, enz, enz, enz.

- 8 SEPTEMBER 1975

No. 16

(Wetgeving
beschikking 23-3-1972
4/17/1-1-

Beschikkende op de beroepen, ingesteld door J.M. Bannink, voor zich en mede als voorzitter van de Vereniging Milieuhygiëne Zeeland te Middelburg, mevrouw mr. C. Kannegieter, voor zich en mede als bestuurslid van de Vereniging Milieuhygiëne Zeeland te Middelburg, A. de Jager te Nieuwdorp, gemeente Borsele, de Vereniging Milieuhygiëne Zeeland te Middelburg en mevrouw J.A. Jorritsma-van Costen te Middelburg, tegen de beschikking van Onze Ministers van Economische Zaken en van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 23 maart 1972, Dir.-Gen./Hfd.Afn.: E, no. 372/352/EEK, waarbij aan de Naamloze Vennootschap Provinciale Zeeuwse Energie-Maatschappij te Middelburg vergunning is verleend:

- a. voor het oprichten van een inrichting, waarin kernenergie kan worden vrijgemaakt, met als doel de produktie van elektriciteit, waarvoor vereiste splijtstoffen worden opgeslagen,
 - b. voor het voorhanden hebben van voor gebruik in die inrichting bestemde splijtstoffen,
- een en ander in de gemeente Borsele op terreinen, kadastraal bekend sectie B, nos. 1736 en 1857, ten noordwesten van het dorp Borssele;

De Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, adviezen van 13 februari 1975, no. 5131/V(1973), en van 12 augustus 1975, no. 5131/V(1973)/254;

Op de voordracht van Onze Ministers van Economische Zaken en van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 2 september 1975, nr. 675/502, Dir.W.J.A.;

Overwegende dat Onze Ministers van Economische Zaken en van Volksgezondheid en Milieuhygiëne aan de bij hun evenvermelde beschikking van 23 maart 1972 verleende vergunning de volgende voorschriften hebben verbonden:

- A. De inrichting dient te worden opgericht overeenkomstig het opstellingsplan (tekening CBW-00060) ingediend bij de aanvraag d.d. 4 maart 1970, zulks echter met dien verstande, dat de lozing van radio-actieve edelgassen moet kunnen worden beperkt tot 12.000 curie per jaar met een maximum van 1.000 curie in 5 opeenvolgende dagen en 350 curie per dag; afwijking van dit plan door de vergunninghoudster is slechts toegestaan na verkregen toestemming van de Commissie Reactorveiligheid;
- B. Aanwijzingen met betrekking tot de constructie van de inrichting, gegeven door de Commissie Reactorveiligheid, dienen in acht te worden genomen; genoemde commissie dient op de hoogte te worden gehouden van de voortgang van de bouw van de inrichting;
- C. Splijtstoffen mogen in de inrichting slechts voorhanden worden gehouden, wanneer de daarvoor bestemde opslagruimte is gereedgekomen en door de Commissie Reactorveiligheid is goedgekeurd, en de vergunninghoudster financiële zekerheid heeft en in stand houdt overeenkomstig de Wet, houdende regelen inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie (Staatsblad 1965, no. 546).;

dat Onze Ministers daarbij met betrekking tot de door onder meer mevrouw mr. C. Kannegieter, mede namens 50 anderen, bij hen mondeling ingediende bezwaren hebben overwogen, dat zij ten aanzien van de bezwaren betrekking hebbende op lozing van koelwater en van radio-actieve afvalstoffen het volgende opmerken; dat het benodigde koelwater zal worden onttrokken aan de Westerschelde en daarin weer zal worden teruggevoerd; dat het van de condensor van de inrichting teruggevoerde koelwater circa 100 C warmer zal zijn dan het aan de Westerschelde onttrokken water, doch dat ten gevolge van vermenging met het overige water van deze zee-arm reeds op korte afstand van het lozingspunt slechts een temperatuurverhoging van circa 30 C zal worden veroorzaakt; dat een dergelijke in een beperkt gebied optredende temperatuurverhoging geen aanleiding kan geven tot een noemenswaardige verstoring van het biologische-

gische evenwicht; dat ten aanzien van de lozing van vloeibare radio-actieve afvalstoffen aan de vergunning voor het in werking brengen en het in werking houden van de inrichting voorschriften zullen worden verbonden omtrent de concentratie van radio-actieve stoffen in het geloosde water en de maximaal toelaatbare hoeveelheid in een nog nader te bepalen tijdsperiode; dat vorenbedoelde maximaal toelaatbare hoeveelheid zodanig zal worden gesteld, dat gevaar, schade of hinder voor de omgeving wordt voorkomen; dat overigens ongecontroleerde lozingen van vloeibare radio-actieve afvalstoffen niet kunnen plaatsvinden, omdat bedoelde stoffen niet rechtstreeks zullen worden geloosd, doch zullen worden opgevangen in tanks, waarna zonodig een fysische of chemische behandeling van die stoffen zal plaatsvinden; dat van overheidswege regelmatig toezicht zal worden gehouden op de lozingen; dat derhalve deze bezwaren geen aanleiding vormen de gevraagde vergunning te weigeren; dat voorts de ingediende bezwaren betrekking hebben op de vestigingsplaats van de inrichting in een industriegebied en bovendien betrekking hebben op de vestigingsplaats dichtbij verschillende woonkernen; dat bij de beoordeling van de geschiktheid van enige plaats voor de vestiging van een kernenergiecentrale de bevolkingsdichtheid in de naaste omgeving een grote rol speelt; dat nauwkeurig is nagegaan, of de betrokken vestigingsplaats aanvaardbaar is uit het oogpunt van de volksgezondheid en van de milieuhygiëne; dat gevaren voor de bevolking in de naaste omgeving kunnen worden voorkomen door beperkingen te stellen aan de lozingen van radio-actieve afvalstoffen door de inrichting; dat derhalve ook deze bezwaren geen aanleiding behoeven te vormen de gevraagde vergunning te weigeren; dat verder bezwaren zijn ingediend met betrekking tot verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid; dat ingevolge de Wet, houdende regelen inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie (Staatsblad 1965, no. 546), degene die een kerninstallatie opricht ter dekking van zijn aansprakelijkheid een verzekering of andere financiële zekerheid dient te hebben tot een bedrag

van f. 50.000.000,--, waarvan de aard en de voorwaarden moeten zijn vastgesteld door Onze Minister van Financiën; dat genoemde wet ook overigens voorzieningen biedt ter vergoeding van eventueel door de inrichting veroorzaakte schade; dat geen reden aanwezig is te veronderstellen, dat aanvraagster zich aan voornoemde wettelijke verplichting zal onttrekken; dat derhalve ook deze bezwaren niet tot weigering van de gevraagde vergunning kunnen leiden; dat ten slotte de ingediende bezwaren betrekking hebben op schade veroorzaakt door overstroming van de inrichting; dat in het opstellingsplan van de aanvraagster een waterdichte voorziening is aangegeven tot een hoogte van 5 meter boven N.A.P., hetgeen in overeenstemming is met het ontwerp-peil van de Deltadienst; dat het dientengevolge uitermate onwaarschijnlijk is, dat, als gevolg van een overstroming van de inrichting, schade aan anderen zou worden toegebracht; dat echter zelfs in het geval, dat aldus schade zou worden toegebracht, ook door middel van de eerderbedoelde zekerheid een garantie bestaat voor vergoeding van deze schade; dat derhalve ook deze bezwaren niet behoeven te leiden tot het weigeren van de gevraagde vergunning;

dat de appellanten in vrijwel gelijklopende beroepschriften aanvoeren, dat zij tegen het verlenen van de vergunning de volgende bezwaren hebben; dat ir. K.C. Zijlstra, directeur van het Rijksinstituut voor zuivering van afvalwater, tijdens de openbare zitting op 8 oktober 1970 verzekerde, dat voorwaarden zouden worden gesteld aan de kwaliteit van het te lozen afval- en koelwater; dat de thans verleende vergunning geen melding maakt van te dezen gestelde voorwaarden; dat voornoemd instituut een brief, waarin om inlichtingen hieromtrent werd verzocht (van 10 april 1972), onbeantwoord heeft gelaten; dat er nogmaals op zij gewezen, dat ook geringe radio-activiteit van het in de Westerschelde gebrachte koel- en afvalwater door de accumulerende werking schadelijk kan worden voor organismen, die ter plaatse leven en via de voedselketen voor de mens zelf eveneens gevaar kunnen opleveren; dat het opstellingsplan van de aanvraagster een waterdichte voor-

-ziening-

ziening aangeeft tot een hoogte van 5 meter boven N.A.P.; dat dit volgens het schrijven van Onze Ministers van Economische Zaken in overeenstemming zou zijn met het ontwerp-peil van de Deltadienst; dat het ontwerp-peil van de Deltadienst voor Borsele echter niet 5 meter boven N.A.P., doch 5.55 meter boven N.A.P. is; dat de Deltadienst met dit peil een risicofactor van 1 : 4.000 aanvaardt; dat in Rijnmond in verband met de grotere aanwezige materiële belangen een risicofactor van 1 : 10.000 wordt aangehouden; dat deze risicofactor dus voor de kernreactor nog belangrijk hoger ligt; dat Onze Minister van Economische Zaken hier nog aan toevoegt, dat "zelfs in het geval, dat aldus schade zou worden toegebracht "door middel van de eerderbedoelde zekerheid" (bedoeld wordt de financiële zekerheid te stellen ingevolge de Wet houdende regelen inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie (Staatsblad 1965, no. 546) "een garantie bestaat voor vergoeding van deze schade"; dat dit niet juist is, aangezien artikel 8 van genoemde wet uitdrukkelijk de aansprakelijkheid van de exploitant uitsluit, als een kernongeval mocht plaatshebben ten gevolge van (onder andere) een ernstige natuurramp; dat de vergunning geenszins voldoet aan de regelen, die gesteld zijn in hoofdstuk IV, paragraaf 1, artikelen 31 tot en met 34, van het Besluit van 4 september 1969 (Besluit kerninstallatie, splijtstoffen en ertsen), die bedoeld zijn ter bescherming van mensen, dieren, planten en goederen; dat met name geen voorschriften worden gesteld betreffende de deskundigheid van leidinggevende en toezichthoudende personen, evenmin betreffende te verrichten metingen ter controle van eventueel zich voordoende radio-actieve besmetting van personeel; dat de vergunning ook geen voorschriften bevat, die de goede staat van onderhoud van de installatie en alles wat daartoe behoort kunnen verzekeren; dat zij mitsdien van oordeel zijn, dat het noodzakelijk is voorzieningen te vragen, waardoor deze vergunning beter aan haar doel, namelijk de bescherming van mensen, dieren, planten en goederen, zal kunnen beantwoorden;

dat J.M. Bannink in beroep, voor zich en mede als voorzitter van de Vereniging Milieuhygiëne Zeeland, verder nog aanvoert, dat door Rijkswaterstaat in zijn brochure "Het deltaplan in het licht van de laatste ontwikkelingen" de verwachting wordt uitgesproken, dat het ontwerp-peil van de Deltadienst voor Zeeland zal moeten worden herzien in verband met de toegenomen economische waarden in dit gebied; dat dit betekent, dat de reductie van 30 cm, die thans wordt toegepast op het afgeleide basispeil in verband met de geringere economische waarde ten opzichte van het randstedelijke gebied, zal moeten worden herzien en teruggebracht; dat hieruit voortvloeit, dat de waterdichte voorziening van 5 meter boven N.A.P. opnieuw belangrijk lager zal komen te liggen dan het nieuw vast te stellen ontwerp-peil voor Borsele, hetgeen een aanzienlijk grotere mate van risico inhoudt voor de kernreactor; dat reeds bij de bouw van de kerncentrale deze toekomstverwachting had moeten worden ingecalculeerd; dat de dekking van haar aansprakelijkheid door de Naamloze Vennootschap Provinciale Zeeuwse Energie-Maatschappij van f. 50.000.000-- ontoereikend wordt geacht; dat de aansprakelijkheid van de Staat der Nederlanden voor f. 380.000.000-- evenmin voldoende wordt geacht; dat bovendien dekking van de aansprakelijkheid door de Staat een vorm van subsidie aan voornoemde maatschappij betekent en daaruit voortvloeiend een mate van tegemoetkoming in de prijs, die de bedrijven als groot-afnemer, zoals deze in het Sloegebied gevestigd zijn, voor de levering van energie betalen;

Overwegende ten aanzien van de ontvankelijkheid:

dat de vertegenwoordiger van Onze Ministers van Economische Zaken en van Volksgezondheid en Milieuhygiëne in de openbare vergadering van de Afdeling van de Raad van State voor de geschillen van bestuur het standpunt heeft ingenomen, dat de Vereniging Milieuhygiëne Zeeland, voor zover uitsluitend dan wel mede namens haar door de appellanten is geappelleerd, in haar beroep niet-ontvankelijk is;

dat daarbij allereerst erop is gewezen, dat krachtens

artikel 23 van de desbetreffende statuten het dagelijks bestuur van de vereniging wordt gevormd door de voorzitter, de secretaris en de penningmeester en dat ingevolge artikel 25 het dagelijks bestuur de vereniging zowel in als buiten rechte vertegenwoordigt;

dat echter in evenbedoelde vergadering door de gemachtigde van vermelde vereniging aannemelijk is gemaakt, dat het dagelijks bestuur destijds in een vergadering heeft besloten in beroep te komen en dat aan deze beslissing uitvoering is gegeven in een door de secretaris ondertekend beroepschrift;

dat onder deze omstandigheden in het bepaalde in de voornoemde artikelen 23 en 25 geen aanleiding kan worden gevonden meerbedoelde vereniging in het namens haar ingestelde beroep niet-ontvankelijk te achten;

dat de gemachtigde van Onze Ministers voorts de niet-ontvankelijkheid van het beroep van deze vereniging heeft bepleit, omdat zij door de bestreden beschikking niet rechtstreeks in haar belang zou zijn getroffen;

dat laatstbedoeld vereiste is vervat in artikel 50 van de Kernenergiewet;

dat een particuliere organisatie, die krachtens haar doelstelling en blijkens haar feitelijke werkzaamheden als zodanig belangen behartigt, die bij een beschikking direct zijn betrokken, naar Ons oordeel door die beschikking rechtstreeks in haar belang kan zijn getroffen;

dat de Vereniging Milieuhygiëne Zeeland zich blijkens artikel 5 van haar statuten ten doel stelt het bevorderen van de milieuhygiëne en de psychohygiëne in Zeeland in de meest uitgebreide zin, waarbij zij niet gebonden is aan enige partij of groepering op economisch, politiek, godsdienstig of levensbeschouwelijk gebied;

dat voormelde vereniging op evenbedoelde gebieden feitelijk werkzaam is;

dat uit het vorenstaande volgt, dat niet staande kan worden gehouden, dat de nabij Borsele te Middelburg gevestigde Vereniging Milieuhygiëne Zeeland niet rechtstreeks in haar belang zou zijn getroffen;

dat derhalve de evengenoemde vereniging als beroepsge-rechtigde in de zin van artikel 50, eerste lid, van de Kern-energiewet behoort te worden beschouwd en mitsdien in haar beroep, voor zover dit uitsluitend dan wel mede namens haar is ingesteld, kan worden ontvangen;

Overwegende ten aanzien van de hoofdzaak:

dat de appellanten er allereerst bezwaar tegen maken, dat de verleende oprichtingsvergunning geen melding maakt van aan de kwaliteit van het te lozen afval- en koelwater te stellen eisen;

dat, in aanmerking genomen het bepaalde in artikel 19, eerste lid, onder a, van de Kernenergiewet, ervoor moet worden gewaakt, dat bij toepassing van deze wet en het daarin vervatte vergunningstelsel de nodige voorschriften worden opgenomen ter bescherming van mensen, dieren, planten en goederen;

dat Wij naar aanleiding van de op verzoek van de Afdeling van de Raad van State voor de geschillen van bestuur ingewonnen nadere inlichtingen bij een uit deskundigen samengestelde Commissie ad hoc Kerncentrale Borssele van de Wetenschappelijke Raad voor de Kernenergie van oordeel zijn, dat in de onderwerpelijke vergunning ook aandacht moet worden besteed aan de lozing van andere radio-actieve stoffen dan edelgassen;

dat op grond van reactorfysische berekeningen reeds in dit stadium ook ten opzichte van de lozing van andere radio-actieve stoffen, waaronder afval- en koelwater, eisen kunnen worden gesteld, ten einde omgeving en omwonenden tegen uit de inrichting voortvloeiend gevaar, schade en hinder te beschermen;

dat dan ook aanleiding bestaat wijziging in de verleende vergunning aan te brengen, gelijk hieronder nader aangegeven;

dat overigens tegen de verontreiniging van oppervlaktewateren door andere dan de evenbedoelde afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen, uit hoofde van andere wettelijke regelingen, met name de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, maatregelen kunnen worden getroffen;

-Overwegende-

Overwegende dat de appellanten voorts betwijfelen of de in verband met de kerncentrale aangehouden waterdichte voorzieningen wel voldoende zullen blijken;

dat de Vereniging Milieuhygiëne Zeeland in een op 27 juni 1974 bij voormelde Afdeling van de Raad van State ingekomen nadere memorie haar vrees voor vergrote risico's tot overstromingen nader heeft verklaard door te wijzen op de verhoging van de waterstanden in de Westerschelde als gevolg van de uitvoering van de Deltawerken en op de mogelijkheid van uitzonderlijk hoge waterstanden door noordwesterstorm en springtij;

dat uit de stukken blijkt, dat de beveiliging tegen overstromingen voor de provincie Zeeland neerkomt op een zeer geringe kans op één overstroming in 4.000 jaar, dat wil zeggen voor Borsele bij een buitenwaterstand van 5.55 meter boven N.A.P.;

dat, zou niettemin overstromen van het terrein bij de kerncentrale optreden, op grond van de mede op een ter plaatse ingesteld onderzoek steunende bevindingen van de evenbedoelde commissie ad hoc moet worden aangenomen, dat, wanneer het ontwerp-peil als maatstaf wordt aangehouden (frequentie 1 op 4.000), de getroffen voorzieningen ten behoeve van de waterdichtheid voldoende bescherming bieden aan het reactorgebouw en reactornevengebouw;

dat zulks tot de slotsom voert, dat ook onder die omstandigheden gevaar voor radio-actieve besmetting van de omgeving en de omwonenden door die overstroming niet behoeft te worden gevreesd;

dat tegenover de zoëven geschetste vrees van de Vereniging Milieuhygiëne Zeeland voor uitzonderlijk hoge waterstanden nog de aandacht kan worden gevestigd op de omstandigheid, dat laatstvermelde slotsom zelfs gelding blijft behouden bij een buitenwaterpeil, hetwelk zich één keer in de 10.000 jaar (5.80 meter boven N.A.P.) zou kunnen voordoen;

dat overigens bij een en ander is uitgegaan van het besteden van blijvende zorg aan het onderhoud van dijken, alsmede aan het handhaven van de waterdichtheid en waterkerendheid

van het reactorgebouw en het reactornevengebouw;

Overwegende dat, voor wat de bezwaren van de appellanten tegen de beperkte financiële aansprakelijkheid voor schade ten gevolge van een kernongeval betreft, in aanmerking dient te worden genomen, dat zulks in overeenstemming is met de artikelen 8 en 9 van de Wet van 27 oktober 1965, Staatsblad 546, houdende regelen inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie;

dat deze wet haar grondslag vindt in de internationale verdragen van Parijs van 29 juli 1960 en van Brussel van 31 januari 1963;

dat overigens de toelichting op artikel 8 van evenbedoelde wet rekening houdt met de mogelijkheid, dat bij een kernongeval ten gevolge van een ernstige natuurramp de Staat zonedig een afzonderlijke wettelijke regeling zal moeten treffen;

Overwegende dat de appellanten wijders van gevoelen zijn, dat bij de verleende vergunning ook overigens is verzuimd toereikende regelen te stellen ter bescherming van mensen, dieren, planten en goederen, zoals inzake toezicht van onderhoud;

dat blijkens bevindingen van de Commissie Reactorveiligheid reeds in 1970 voldoende zekerheid bestond, dat de kerncentrale te Borsele gebouwd en in bedrijf genomen zou kunnen worden zonder de veiligheid in gevaar te brengen;

dat uit in de openbare vergadering van de Afdeling van de Raad van State voor de geschillen van bestuur door de kernfysisch-adviseur bij de arbeidsinspectie gedane mededelingen kan worden afgeleid, dat de installatie ook aan nieuwere eisen voldoet en daaraan, voor zover dit niet het geval is, zonedig wordt aangepast;

dat er daarbij ook op is gewezen, dat als vereiste is gesteld, dat de reactor onder geen enkele omstandigheid een onaanvaardbaar risico voor de bevolking mag behelzen, in verband waarmee onder meer een dubbel uitgevoerd insluitgebouw is geëist;

dat in evenbedoelde vergadering ook is gebleken, dat door
-periodieke-

periodieke inspectie van alle van belang zijnde onderdelen wordt verzekerd, dat gedurende de gehele levensduur van de installatie de getroffen veiligheidsvoorzieningen niet onklaar kunnen geraken;

dat dan ook voor vrees voor onvoldoende zorg inzake toezicht op het onderhoud aan de kerncentrale benevens inzake de veiligheid van omgeving en omwonenden geen plaats is;

Overwegende dat vervolgens in meerbedoelde vergadering nog aan de orde is geweest de kwestie, dat nog geen blijvende oplossing bekend zou zijn voor het opslaan of vernietigen van de uit een kernenergiecentrale als deze afkomstige afvalstoffen;

dat te dien aanzien uit het rapport van voormelde Commissie ad hoc Kerncentrale Borssele naar voren is gekomen, dat, indien voor een regelmatige afvoer van bestraalde splijtstofelementen en overige vaste radio-actieve afvalstoffen zorg wordt gedragen, ook bij het toenemen van de hoeveelheden voor de omgeving en de omringende bevolking voldoende waarborgen ter voorkoming van nadelige gevolgen bestaan;

dat daarenboven, indien een ernstige stagnatie in het vervoer zou optreden en de ruimten binnen de centrale voor de veilige opslag van het afval tot hun volle capaciteit zouden zijn gevuld, de reactor tijdelijk buiten bedrijf dient te worden gesteld;

dat hiermede alsnog in de vergunning rekening behoort te worden gehouden;

Overwegende dat de Vereniging Milieuhygiëne Zeeland in vorenbedoelde nadere memorie zich nog heeft gekeerd tegen de na afvoer eventuele opslag van de afvalstoffen in steenzout;

dat, daargelaten, dat deze aangelegenheid in onderzoek is, van belang is, dat blijkens de nadere inlichtingen reeds thans wetenschappelijk en technisch verantwoorde en toepasbare oplossingen bestaan, ook ten aanzien van sterk radio-actief afval;

dat eerst bij vergroting van de behoefte op het terrein van de kernenergie het bezigen van een oplossing als het

-opslaan-

opslaan van gemeld afval in steenzout aan de orde komt;

dat evenwel in dit stadium van de ontwikkeling van de toepassing van de kernenergie ten aanzien van de oplossing van een probleem als het onderwerpelijke nog geen eindstadium is bereikt en verdere onderzoeken te dien aanzien onontbeerlijk moeten worden geacht;

Overwegende dat de appellanten verder in opgemelde vergadering hebben gewezen op het gevaar hetwelk huns inziens voortvloeit uit de aanwezigheid van een munitie-opslagplaats in de nabijheid van de kerncentrale te Borsele;

dat uit de door de Afdeling van de Raad van State voor de geschillen van bestuur gevraagde nadere inlichtingen blijkt, dat de op een afstand van ongeveer 5 km in overeenstemming met door de N.A.V.O. gestelde normen gebouwde munitie-opslagplaats zodanig is geconstrueerd, dat de bij een explosie optredende drukgolf zich aanvankelijk loodrecht op het maaiveld zal voortplanten en aldus een nauwelijks merkbare invloed zal hebben op gebouwen op een afstand van 5 km;

dat, aangezien evenmin vrees voor schade door scherven, gezien het beperkte bereik daarvan behoeft te bestaan, de evenbedoelde munitie-opslagplaats geen gevaar voor de in het geding zijnde kerncentrale behoeft op te leveren;

dat overigens met de Vereniging Milieuhygiëne Zeeland in een nadere memorie wordt geoordeeld, dat alle eventualiteiten zowel bij interne als externe explosies, benevens alle aan de ligging in de nabijheid van een munitie-opslagplaats verbonden relevante aspecten, nauwlettend behoren te worden (blijven) gezien;

dat zulks, waar nodig en mogelijk, tot aan de stand van de techniek aangepaste voorzieningen aanleiding dient te geven;

Overwegende dat ten slotte de appellanten in opgemelde vergadering hebben betoogd, dat de werkelijk aanwezige hoeveelheid splijtstoffen in de centrale hoger, te weten op 71 ton uranium, zou liggen dan de toegestane hoeveelheid, te weten op 67 ton uranium;

dat gebleken is, dat bij de uitvoering van de plannen is besloten tot een wijziging van de splijtstofelementen, ten gevolge waarvan de opgaaf van de ten hoogste in de inrichting aanwezige hoeveelheid uranium diende te worden verhoogd van 67 tot 71 ton;

dat mitsdien dit bezwaar van de appellanten behoort te leiden tot wijziging van de vergunning;

dat het voorts ter bescherming van de omgeving en de omwonenden noodzakelijk is alsnog een aantal voorschriften aan de vergunning toe te voegen, zoals hieronder is aangegeven;

dat, alles bijeengenomen, uit het vorenstaande volgt, dat geen aanleiding bestaat om de gevraagde vergunning alsnog te weigeren, zij het dat de bestreden beschikking niet ongewijzigd kan worden gehandhaafd;

Gezien de Kernenergiewet;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

met wijziging in zoverre van de beschikking van Onze Ministers van Economische Zaken en van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 23 maart 1972, Dir.-Gen./Hfd.Afn: E, no. 372/352/EEK, alsnog te bepalen, dat:

- A. de daarbij aan de Naamloze Vennootschap Provinciale Zeeuwse Energie-Maatschappij verleende vergunning strekt tot:
- a. het oprichten in de gemeente Borsele op terreinen kadastraal bekend als sectie B, nos. 1736 en 1857 van een inrichting, waarin kernenergie kan worden vrijgemaakt en waarin splijtstoffen worden opgeslagen;
 - b. het in werking brengen en houden van de onder a bedoelde inrichting slechts voor zover betreft het opslaan van splijtstoffen;
 - c. het voorhanden hebben van een voorraad splijtstof, die onder geen enkele omstandigheid meer bedraagt dan 71 ton uranium en die noch geheel, noch gedeeltelijk, een verrijkingsgraad van 3,3% U 325 overschrijdt;
- met dien verstande, dat de inrichting geheel en in onderdelen dient overeen te stemmen met de omschrijving, voor-
- komende-

komende in de bij de aanvraag behorende bijlagen, met inbegrip van de daarbij behorende tekeningen, en dat de inrichting zo moet worden geconstrueerd, dat het mogelijk is bij het in werking zijn van de inrichting aan de volgende voorschriften te voldoen:

1. de lozing van radio-actieve afvalstoffen moet zoveel mogelijk worden beperkt; daarbij dient een zodanig gebruik te worden gemaakt van de aanwezige technische middelen, dat een optimale zuivering van de ventilatielucht en van het radio-actieve afvalwater wordt gewaarborgd;
2. de lozing van gasvormige radio-actieve afvalstoffen dient in elk geval beperkt te worden tot de hieronder vermelde soorten in de daarachter vermelde hoeveelheden:

edelgassen	: 12.000 curie per 12 opeenvolgende maanden, met een maximum van 350 curie per dag en 1.000 curie per 5 opeenvolgende dagen;
jodium-131	: 240 millicurie per 12 opeenvolgende maanden, met een maximum van 7 millicurie per dag en 20 millicurie per 5 opeenvolgende dagen;
overige halogenen	: 1.000 millicurie per 12 opeenvolgende maanden, met een maximum van 100 millicurie per maand;
aerosolen	: 1.000 millicurie per 12 opeenvolgende maanden, met een maximum van 100 millicurie per maand;
tritium in H.T.O.-vorm	: 50 curie per 12 opeenvolgende maanden;

3. de lozing van edelgassen, jodium-131, overige halogenen en aerosolen dient voortdurend te worden gemeten naar hoeveelheid en concentratie; de meetresultaten dienen te worden geregistreerd;
 4. na afloop van elke maand moet aan Onze Ministers van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, van Sociale Zaken, van Verkeer en Waterstaat en van Landbouw en Visserij een opgaaf worden verstrekt over de geloosde gasvormige activiteit;
 5. vloeibare radio-actieve afvalstoffen mogen slechts met het condensorkoelwater worden geloosd, waarbij de concentratie in het koelwaterkanaal niet meer mag bedragen dan $5 \cdot 10^{-7}$ curie per m³; er mag slechts worden geloosd in de periode van 1 uur tot 3 uur na hoogwater te Vlissingen; de lozing mag nimmer meer bedragen dan 15 curie per 12 opeenvolgende maanden met een maximum van 3 curie per 28 opeenvolgende dagen; indien in 90 opeenvolgende dagen meer dan 1,5 curie is geloosd, moeten de omstandigheden, die tot die lozing hebben geleid, worden vermeld bij de opgaaf bedoeld in voorschrift 4; dit voorschrift 5 heeft niet betrekking op tritium;
 6. de tritiumconcentratie in het koelwaterkanaal mag niet meer bedragen dan 10^{-5} curie per m³;
 7. bij de inrichting mogen nimmer meer radio-actieve afvalstoffen aanwezig zijn dan in de daarvoor bestemde opslagruimten veilig kunnen worden opgeslagen, met dien verstande, dat in het opslagbassin voor bestraalde splijtstoffen, als de inrichting in bedrijf is, ruimte moet worden vrijgehouden voor een volledige kernlading;
- B. de aan de vergunning verbonden voorschriften worden vervangen door de volgende:
1. de Commissie Reactorveiligheid dient op de hoogte te worden gehouden van de voortgang van de bouw van de inrichting;

2. alle proeven, die volgens de bij de aanvraag behorende bijlagen gedurende de bouw van de inrichting zullen worden genomen, dienen op de daarin aangegeven tijd te worden gehouden; van het verloop der proeven moet verslag worden uitgebracht aan de Commissie Reactorveiligheid;
3. splijtstoffen mogen niet voorhanden zijn vóór de datum, waarop de vergunninghoudster beschikt over een door of namens Onze Minister van Financiën ondertekende verklaring, waaruit blijkt, dat de vergunninghoudster financiële zekerheid heeft overeenkomstig de Wet van 27 oktober 1965, Staatsblad 546, houdende regelen inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie; de vergunninghoudster dient telkenjare ten genoegen van Onze Minister aan te tonen, dat zij deze zekerheid in stand houdt;
4. de splijtstoffen, die op grond van het gestelde onder A, sub c, voorhanden zijn, zijn uitsluitend bestemd voor het opwekken van elektriciteit in de inrichting en mogen om geen enkele reden gebruikt worden voor enig ander doel, welk dan ook;
5. een gewaarmerkt exemplaar van de bij de aanvraag behorende bijlagen dient steeds in de inrichting aanwezig te zijn;
6. de gehele inrichting, en al hetgeen daarin aanwezig is en met name al hetgeen bij de werkzaamheden direct of indirect gebruikt wordt, dient voortdurend en te allen tijde in optimale staat van onderhoud te worden gehouden;
7. splijtstoffen moeten en mogen uitsluitend worden opgeslagen in de opslagplaats voor nieuwe splijtstofelementen, het reactornevengebouw of in het opslagbassin in het reactorgebouw;
8. splijtstoffen mogen niet voorhanden zijn vóór de datum, waarop de onder 7 bedoelde opslagplaatsen blijkens een schriftelijke, door de voorzitter ondertekende verklaring zijn goedgekeurd door de Commissie Reactorveiligheid:

9. het in ontvangst nemen van de splijtstoffen en alle andere werkzaamheden met betrekking tot de splijtstoffen moeten worden verricht onder leiding van personen, die voldoende deskundigheid bezitten voor het op veilige wijze verrichten van die werkzaamheden; de wijze, waarop verzekerd wordt dat deze leiding in geen enkel geval ontbreekt, moet de instemming hebben van de Commissie Reactorveiligheid;
 10. de in de bij de aanvraag behorende bijlagen aangeduide metingen dienen op de daarin aangegeven tijd te worden verricht; aan de Commissie Reactorveiligheid worden de door haar verlangde inlichtingen over de metingen verstrekt; de Commissie Reactorveiligheid kan nadere voorschriften geven voor het tijdstip en de hoedanigheid van deze metingen en over de wijze van verslaglegging;
 11. de in evengenoemde bijlagen omschreven veiligheidsmaatregelen dienen zorgvuldig te worden nagekomen;
 12. in de inrichting dient op de meest zorgvuldige wijze gewaakt te worden tegen het onbevoegd aanwezig zijn en/of het onbevoegd handelen van welke personen dan ook; met name dienen alle voorzorgen te worden getroffen, opdat geen onbevoegde de omstandigheden, waarin de splijtstoffen zich bevinden (plaats en wijze van opslag, temperatuur enzovoorts), kan veranderen;
 13. gegevens dienen beschikbaar te worden gehouden, waaruit het stralingverzwakkend vermogen blijkt van beveiligingsmiddelen tegen straling en delen van gebouwen, welke strekken ter bescherming tegen straling;
- C. met uitzondering van het onder A, sub b, bepaalde, de aanvraag voor het in werking brengen en houden van de inrichting wordt afgewezen.